

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра полоністики і перекладу

СИЛАБУС
Вибіркового освітнього компонента
ДІЛОВА ПОЛЬСЬКА МОВА
підготовки БАКАЛАВРА
спеціальності 014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА
освітньо-професійної програми
СЕРЕДНЯ ОСВІТА.
ПОЛЬСЬКА ТА АНГЛІЙСЬКА МОВИ.
ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА.

Луцьк – 2024

Вибірковий освітній компонент «ДІЛОВА ПОЛЬСЬКА МОВА» підготовки **БАКАЛАВРА**, галузі знань **01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА**, спеціальності **014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА**, освітньо-професійної програми **СЕРЕДНЯ ОСВІТА. ПОЛЬСЬКА ТА АНГЛІЙСЬКА МОВИ. ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА.**

Розробник: Ольга Яручик, кандидат філологічних наук, доцент кафедри полоністики і перекладу.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми
Середня освіта. Польська та англійська мови.

Зарубіжна література

доц. Васейко Ю.С.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри полоністики і перекладу

протокол № 1 від 30 серпня 2024 року

Завідувач кафедри:

проф. Сухарева С. В.

© Яручик О.Б., 2024 р.

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 1.

Найменування показників	Освітній ступінь, ОПП, спеціальність	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальність 014 Середня освіта предметна спеціальність 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література) спеціалізація 014.028 Польська мова та зарубіжна література Бакалавр	Вибірковий освітній компонент
Кількість годин / кредитів 150 / 5		Рік навчання 3
		Семестр 5
		Лекції 10 год.
		Практичні 20 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 110 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: залік
Мови викладання		польська та українська

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Ольга Борисівна Яручик

Кандидат філологічних наук

Доцент

Доцент кафедри полоністики і перекладу

Jarychyk.Olga@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

3. ОПИС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація курсу.

Предметом вибіркового освітнього компонента є засвоєння здобувачами освіти функцій та загальностильових рис офіційно-ділового стилю, з'ясування особливостей акцентуаційних норм у сучасній польській літературній мові, формування навичок стилістичного використання лексичних засобів мови. Здобувачі освіти ознайомляться з класифікацією документів, вимогами до оформлення тексту ділового документа. З огляду на це важливими є призначення, структура і особливості написання реквізитів документа.

2. Мета і завдання вибіркового освітнього компонента.

Метою ОК «Ділова польська мова» є формування у здобувачів освіти навичок практичного володіння сучасною польською літературною мовою в сферах офіційно-ділової комунікації та професійного спілкування.

Вивчення ОК спрямоване на виконання таких завдань: надати здобувачам освіти ґрунтовні й систематичні знання з усіх розділів ділової польської мови; сформувати уміння й навички складання, написання та оформлення організаційної, розпорядчої, документації щодо особового складу, довідково-інформаційної, господарсько-договірної документації; забезпечити оволодіння нормами польської літературної мови, дотримання вимог культури усного й писемного мовлення, навичок комунікативно виправданого користування засобами мови в різних життєвих ситуаціях під час створення документів з дотриманням етикету ділового спілкування.

3. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК: Здатність розв'язувати спеціалізовані завдання і проблеми різного рівня складності середньої освіти, зокрема мовно-літературної галузі, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації навчання в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-2: Здатність вчитися й опановувати нові знання, усвідомлювати роль полікультурної освіти.

ЗК-4: Здатність працювати в міжнародному контексті, популяризувати культурні цінності світового значення.

ЗК-5: Знання та розуміння предметної галузі, здатність здійснювати професійну діяльність.

ЗК-6: Здатність виявляти, ставити проблеми та знаходити шляхи їхнього розв'язання.

ЗК-7: Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Фахові компетентності (ФК):

ФК-1: Здатність здійснювати пошук, зокрема і послуговуючись сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, необхідних відомостей, об'єктивно їх оцінювати, обробляти, вивчаючи філологічні й історико-культурні явища та процеси, засади реалізації мети мовно-літературної освітньої галузі.

ФК-3: Здатність послуговуватись в педагогічній та дослідницькій роботі спеціальною термінологією, категоріями, поняттями, інтелектуальними операціями під час інтерпретації мовно-літературних явищ, історико-культурних реалій, аналізу освітнього процесу.

ФК-4: Здатність оперувати системою лінгвістичних знань, що охоплює відомості про основні мовні явища в теоретичному, практичному, синхронному, діахронному, соціокультурному аспектах.

ФК-5: Здатність використовувати етнічно марковані відомості задля різнобічної перцепції національних концептуальних і мовних картин світу.

ФК-7: Здатність демонструвати на високому рівні сформовані мовну, мовленнєву, комунікативну компетентності з польської / англійської мови в процесі фахового спілкування, перекладу, викладання, дослідницької роботи.

ФК-15: Здатність дотримуватись у професійній та дослідницькій роботі принципів доброчесності, компетентності, законності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН-1: Осмислюючи соціальну значущість професії педагога, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та суспільній діяльності, особистим прикладом презентує національно-свідому громадянську позицію, популяризує світові та вітчизняні культурні цінності, розуміє важливість полікультурної освіти.

ПРН-3: Виявляє самостійність і відповідальність у розв'язанні проблем у професійній та дослідницькій роботі, здатність працювати автономно й в команді, дотримуватись етичних принципів і засад академічної доброчесності.

ПРН-4: Ефективно працює з інформацією з різних джерел: добирає необхідні відомості, критично аналізує й інтерпретує їх, впорядковує, класифікує й систематизує.

ПРН-6: Володіє відомостями щодо різноманітних історико-культурних й мовно-літературних явищ та процесів, зокрема необхідних для перцепції національних картин світу, оперує базисними філологічними й світоглядними поняттями, розуміє специфіку сучасних гуманітарних знань, презентує їх у результатах своєї професійної діяльності.

ПРН-9: Здійснює порівняльний аналіз філологічних явищ, базуючись на знаннях про мову як особливу знакову систему, літературу як мистецтво художнього слова, вирізняє лінгвокраїнознавчий потенціал вербальних одиниць.

ПРН-10: Володіє знаннями з фонетики, лексикології, граматики, орфографії, орфоєпії польської / англійської мови, уміє їх практично використовувати в освітньому процесі.

ПРН-11: Вільно послуговується у професійній й дослідницькій сферах польською / англійською мовою в усній та писемній формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), використовує її для реалізації продуктивного міжкультурного діалогу.

ПРН-12: Аналізує, реферує й перекладає тексти різного функціонального призначення й рівня складності, демонструючи на високому рівні сформовані мовну, мовленнєву та комунікативну компетентності з польської / англійської мови.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 2.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Конс.	Сам. роб.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Усне ділове мовлення.						
Тема 1. Мова та її основні функції. Природні та штучні мови. Поняття загальнонародної національної та літературної мови. Письмова та усна форма сучасної польської літературної мови.	15	1	2	1	11	ДС, ІРС, РЗ / 10
Тема 2. Стильова диференціація сучасної польської літературної мови. Поняття стилю. Загальна лексико-граматична характеристика стилів. Основні поняття культури мови.	15	1	2	1	11	Р, ДС / 10
Тема 3. Нормативність польської літературної мови. Поняття норми на різних рівнях мови. Мовна норма у діловому мовленні та справочинстві.	15	1	2	1	11	ТЗ, ДС, РЗ / 10
Тема 4. Усне ділове мовлення. Тон. Висота тону. Голос (сила голосу, діапазон, тембр, чистота). Артикуляція. Орфоепічні та акцентуаційні норми.	16	2	2	1	11	ІРС, ДС, РЗ / 10
Тема 5. Лексикографія як наука про	14		2	1	11	ТЗ, ДС, РЗ

словники. Типи словників. Класифікація лексикографічних джерел. Спеціальні словники.						/10
Разом за модулем 1	75	5	10	5	55	50
Змістовий модуль 2. Писемне ділове мовлення						
Тема 6. Класифікація сучасних ділових паперів та їх характеристика. Документ як основа ділового мовлення. Реквізити документів. Текст як основний реквізит документа.	16	2	2		11	ДС, ІРС, РЗ /10
Тема 7. Термінологія. Особливості функціонування термінів у ділових паперах.	15	1	2	1	11	ДС, ТЗ, РЗ / 10
Тема 8. Лексичні норми сучасної польської літературної мови. Лексичні засоби і прийоми стандартизації ділової польської мови.	15	1	2	1	11	ІРС, ДС, РЗ / 10
Тема 9. Системні зв'язки лексики. Синонімія, паронімія, омонімія у діловому мовленні.	14		2	1	11	Р, ДС, РЗ / 10
Тема 10. Морфологічні норми. Типові помилки. Порядок слів у реченні. Інтонаційні конструкції сучасної польської літературної мови. Основні правила пунктуації.	15	1	2	1	11	ІРС, РЗ, Т /10
Разом за модулем 2	75	5	10	5	55	50
Всього годин / Балів	150	10	20	10	110	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, РЗ/К – розв'язування задач / кейсів, Т – тести, ТЗ – творчі завдання, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, Р – реферат тощо.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИКОНАННЯ

№ з/п	Тема, зміст роботи	Кількість годин
1	Мова та її основні функції. Підготувати інформацію про 1) місце польської мови серед інших мов світу. 2) форми усного мовлення: діалог, монолог, полілог. 3) сучасну польську ділову мову: етапи становлення, проблеми та перспективи розвитку.	11

2	<i>Стильова диференціація сучасної польської літературної мови.</i> Написати реферат на тему: „Особливості офіційно-ділового стилю, його підстилі та жанри”.	11
3	<i>Нормативність польської літературної мови.</i> Підготувати матеріал на тему: „Спілкування.. Соціальні ролі. Публічний виступ”.	11
4	<i>Усне ділове мовлення.</i> Зробити аналіз акцентних типів слів (на вибір здобувача освіти).	11
5	<i>Лексикографія як наука про словники.</i> Підготувати інформацію на тему: „Культура мовлення мовний етикет. Тост. Комплімент”.	11
6	<i>Класифікація сучасних ділових паперів та їх характеристика.</i> Описати загальні вимоги до створення документів та ведення документації.	11
7	<i>Термінологія.</i> Виписати з тектів ділових паперів термінолексми, терміни-дублети, канцелярські терміни та штампи, професіоналізми.	11
8	<i>Лексичні норми сучасної польської літературної мови.</i> Підготувати матеріал на тему: „Етапи становлення польської правописної системи”.	11
9	<i>Системні зв'язки лексики.</i> Написати реферат на тему: „Синоніми як засоби найточнішого, найдоречнішого передання варіацій змісту ділової документації” або „Етикет у міжнародному спілкуванні”.	11
10	<i>Морфологічні норми.</i> Провести аналіз прийменникових конструкцій у діловому мовленні.	11
	Разом	110

Методичні рекомендації до виконання завдань та оформлення матеріалів

Усі завдання належить подати на перевірку у визначений науково-педагогічним працівником час, оформивши відповідно до вимог, що ставляться до такого типу робіт у друкованій або письмовій формі. При виконанні завдань рекомендуємо користуватися науковими працями, поданими у списку рекомендованої літератури, книжковими фондами кафедри полоністики і перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки та іншими достовірними джерелами.

6. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Увесь освітній процес повинен відбуватися на засадах чесності, справедливості, відповідальності за результати своєї роботи, довіри до усіх учасників дидактичного процесу, об'єктивності оцінювання, толерантності, соціальної та гендерної рівності (деталі за [посиланням](#)).

Здобувач освіти повинен систематично відвідувати практичні заняття з курсу, не запізнюватися, аби не переривати роботу викладача та своїх колег, не симулювати поганий стан здоров'я під час проведення занять, екзамену і под.

Усі усні завдання належить складати у призначений викладачем час. Письмові завдання, творчі проєкти і под. варто подати на перевірку у визначений викладачем час, оформивши відповідно до вимог, що ставляться до такого виду робіт.

Обов'язково потрібно дотримуватися засад академічної доброчесності: під час виконання завдань не можна привласнювати собі результати інтелектуальної діяльності інших осіб, при

оформленні результатів своєї праці потрібно подавати покликання на розвідки, котрими послуговувалися у ході підготовки матеріалів, зазначити ресурси, якими користувалися; не можна підтасовувати факти, ілюстративний матеріал, бібліографічні відомості, не допускається користування шпаргалками під час виконання тестів, самостійних робіт.

Жодні форми порушення академічної доброчесності (недбайливе цитування, присвоєння чужих ідей чи робіт, плагіат, псевдоавторство, неповажне ставлення до учасників освітнього процесу тощо) недопустимі. У разі таких дій – адекватна реакція відповідно до [Кодексу академічної доброчесності](#).

**Під час вивчення ОК, визнаються результати навчання, отримані в неформальній (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо) та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають ОК як в цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Деталі щодо процедури зарахування результатів подані [посиланням](#).*

7. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового семестрового контролю є **залік**. Залік виставляється НПП за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку НПП записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, становить 100. Достатньою для заліку кількістю набраних за всі види запланованих робіт є 60 балів.

Питання, які виносяться на залік:

1. Писемне та усне мовлення.
2. Стилі сучасної польської літературної мови.
3. Функції та загальнотильові риси офіційно-ділового стилю.
4. Особливості акцентуаційних норм у сучасній польській літературній мові.
5. Стилістичне використання лексичних засобів мови.
6. Багатозначність та омонімія.
7. Синоніми і пароніми у ділових текстах. Вибір слова.
8. Класифікація документів.
9. Вимоги до оформлення тексту ділового документа.
10. Іншомовні слова у документі.
11. Призначення, структура і особливості написання реквізитів документа.
12. Особливості форми і змісту автобіографії, акта та резюме.
13. Написання довідки, доручення.
14. Укладання договору (контракту), трудової угоди.
15. Види заяв та їх написання. Скарга.
16. Особливості написання звіту, телеграми та телефонограми.
17. Написання доповідної та пояснювальної записки.
18. Накази та їх основні види.
19. Оголошення.
20. Форми ввічливості.
21. Ділова бесіда.

22. Особливості форми і змісту протоколу.
23. Витяг з протоколу.
24. Розписка та її реквізити.
25. Укладання характеристики. Нарада.
26. Візитні картки, їх види, правила користування.
27. Культура телефонного діалогу.
28. Договір.
29. Доповідь, структура доповіді.
30. Стилiстичне використання морфологічних засобів мови.
31. Мовленнєвий етикет та види усного спілкування.
32. Культура усного ділового мовлення.

8. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

9. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Сухарєва С., Яручик О., Цьолик Н. Польська мова : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Język polski : podręcznik dla studentów szkół wyższych. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 436 с.
2. Яручик О. Б. Методичні рекомендації із ділової польської мови для студентів спеціальності «Мова та література (польська)». Луцьк: ПВД «Твердиня», 2011.
3. Яручик О.Б. Польська мова у професійному спілкуванні: Програма (з методичними рекомендаціями) навчальної дисципліни: навчально-методичне видання. Луцьк: Вежа-Друк, 2018.
4. Bańko M. Polszczyzna na co dzień. Warszawa : Wyd-wo Naukowe PWN, 2020.
5. Gałązka A., Podracki J. Gdzie postawić przecinek: poradnik ze słownikiem. Warszawa : Wyd-wo Naukowe PWN, 2021.
6. Nagórko A. Podręczna gramatyka języka polskiego. Warszawa : Wyd-wo Naukowe PWN, 2021.
7. Pomianowska Z., Zagnińska M. Jak pisać rozprawkę, opowiadanie, charakterystykę. Kraków: GREG, 2021.
8. Słownik wyrazów bliskoznacznych / red. L. Wiśniakowska. Warszawa: Wyd-wo Naukowe PWN, 2021.
9. Stelmach A., Stempek I. Polski, krok po kroku. Podręcznik A 2. Seria podręczników do nauki języka polskiego dla obcokrajowców. Kraków: Glossa, 2020.
10. Szymkiewicz A., Stelmach A., Stempek I., Dawidek S. Polski, krok po kroku. Podręcznik A 1. Seria podręczników do nauki języka polskiego dla obcokrajowców. Kraków: Glossa, 2020.
11. Wielki słownik ortograficzny z zasadami pisowni i interpunkcji / red. E. Polański. Warszawa : Wyd-wo Naukowe PWN, 2021.
12. Wielki słownik wyrazów bliskoznacznych / red. M. Bańko. Warszawa : Wyd-wo Naukowe PWN, 2020.
13. https://jezyki.fandom.com/wiki/J%C4%99zyk_polski
14. <https://polski.pro/www.e-polish.eu/>

15.<https://sip.lex.pl/komentarze-i-publicacje/artykuly/jezyk-polski-jako-jezyk-urzedowy-rzeczypospolitej-polskiej-i-unii-151205917>